

ЧЕРГУВАННЯ У – В, І – Й, З – ІЗ – ЗІ – ЗО

У – В

початок / пауза	у	приголосний
приголосний	у	приголосний
голосний / приголосний	у	в, ф, хв, св, льв, тв тощо
початок	в	голосний
голосний	в	голосний
голосний	в	приголосний, крім: в, ф, хв, св, льв, тв тощо
в	в	голосний

Не чергуються коли це змінює значення слів:

вправа	управа
вдача	удача
вклад	уклад
вкладати	укладати
вступ	уступ
вступати	уступати
впливати	упливати
вникати	уникати
всувати	усувати
враження	ураження

А також у словах:

влада	умова
власний	указ
взаємини	укус
враження	узгодити
вдумливий	ударник
взуття	уява
власність	удар (іменник)
взаємність	узбережжя
владар	увага
	учень
	уважний
	ударний

та похідних, та ін.

Не чергуються також у багатьох іншомовних словах та у більшості власних назв, з винятками:

Влас	Улас
Всевишній	Усевишній
Вседержитель	Уседержитель

Лише в художній літературі чергуються: Україна – Вкраїна та похідні слова.

Звичайно вживається сполучення **уві сні**.

І – Й

початок	і	голосний* / приголосний
пауза	і	приголосний
приголосний	і	приголосний
голосний / приголосний	і	й, я, є, ї, ю
початок	й	голосний*
голосний	й	голосний
голосний	й	приголосний

Тільки **і** пишеться при зіставленні або протиставленні понять (напр.: біле і чорне, краса і сила), а також у заголовках художніх творів (напр.: “Війна і мир”, “Батьки і діти”).

З – ІЗ – ЗІ – ЗО

початок / пауза	з	голосний / приголосний
голосний / приголосний	з	голосний
голосний / приголосний	з	приголосний, крім: с, з / деякі сполучення приголосних
шиплячі й свистячі (с, з, ц, ч, ш, щ) / деякі сполучення приголосних	із	шиплячі й свистячі (с, з, ц, ч, ш, щ) / деякі сполучення приголосних
голосний / приголосний	зі	сполучення приголосних, коли першим є: з, с, ш, щ / мною
голосний / приголосний	зо	два, три, мною